

βάρι τό, Τσακων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάρος*.

1) Βάρος παντός πράγματος. 2) Μεταφ. ἠθική στενοχωρία: Ἐμπαλῆττε ἓνα βάρι ἀπὸ τὰν καρδιά σι (ἔβγαλεν ἓνα βάρος ἀπὸ τὴν καρδίαν της).

βαριδῶ ἡ, Κρήτ. *βαριδὲ* Δ.Κρήτ

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαρίδι* καὶ τῆς καταλ. -*ῶ*.

1) Σφύρα βαρεῖα. 2) Πληγμα βαρείας σφύρας.

βαρίδι τό, κοιν. *βαρίδι* Τσακων. *βαρίδ'* βόρ. ιδιόμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάρος* καὶ τῆς καταλ. -*ίδι*. Πβ. καὶ μεταγν. *βαρύδιον*.

1) Τὸ κινητὸν ἀντίβαρον τοῦ ζυγοῦ ἢ στατῆρος κοιν. καὶ Τσακων. Συνών. *ἀντιζύγι* 1. β) Πληθ., τὰ μικρὰ σταθμὰ κοιν. γ) Συνεκδ. πᾶν πρᾶγμα ἐξηρητημένον καὶ αἰωρούμενον Κρήτ. κ.ά.: Φρ. *Τῇ βέτρα τὴν ἑκαμιν βαρίδι* (μετέφεραν αὐτὴν ἐπ' ὤμων ἐξηρητημένην ἐκ ξύλου) Κρήτ. δ) Πληθ., οἱ ὄρχεις Πελοπν. (Μάν.) Συνών. *ιδ.* ἐν λ. *ἀρχίδι* 1. 2) Βολίς, στάθμη τῶν οἰκοδόμων Ἡπ. (Ζαγόρ.) Τσακων. κ.ά. 3) Τὸ κινητὸν ρόπτρον τοῦ κώδωνος Πελοπν. (Ἡλ.) 4) Ἐκρεμὲς ὥρολογίου Θράκ. (Αἰν.) Κρήτ. Ρόδ. 5) Ἐν τῇ ὑφαντουργίᾳ βάρος ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ στήμονος διὰ νὰ τηρῇ τοῦτο τεταμένον Θεσσ. Θήρ. Κρήτ. Κύθν. Νάξ. Πάρ. Πελοπν. (Κορινθ.) Ρόδ. Σέριφ. Σίφν. Σῦρ. Συνών. *ἀντιβαρίδι*.

6) Βάρος κρεμάμενον ὀπισθεν τῆς θύρας τῆς αὐλῆς διὰ νὰ κλείῃ αὕτη αὐτομάτως Ρόδ. 7) Γενικῶς βάρος Κύπρ.: *Τὸ ἰσάτιν ἔδει πολλὴν βαρίδιν* (ἰσάτιν=δισάκι).

βαριδιάζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαρίδι*.

Λένω ἐπὶ ξύλων βάρος τι καὶ σύρω τοῦτο.

***βαρικί** τό, *βαρ'κί* Ἡπ. *βαρ'κὶ* Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαρικό*, δι' ὃ *ιδ.* *βαρικός*.

Ἐδαφος βαλτώδες. Συνών. *ιδ.* ἐν λ. *βαρικός 2 α*.

βαρικήζω ἀμάρτ. *βαρ'κίζου* Μακεδ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαρικός*.

Ἐχω ὕδατα στάσιμα, εἶμαι ἐλώδης: *Βαρ'κίζ'* οὐ τόπους. Συνών. *βαρικοκρατῶ*, *βαρικοφέρνω*, *βαρικώνω*.

βαρικοκρατῶ ἀμάρτ. *βαρ'κοκρατῶ* Πελοπν. (Πυλ.) Στερελλ. (Δωρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαρικός* καὶ τοῦ ρ. *κρατῶ*.

Βαρικήζω, ὃ *ιδ.*

βαρικόνερο τό, ἀμάρτ. *βαρ'κόνερο* Πελοπν. (Μαζαίικ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαρικός* καὶ τοῦ οὐσ. *νερό*.

Ὑδωρ λιμνάζον, τελματώδες. Συνών. *βαλτόνερο*.

βαρικός ἐπίθ. Βιθυν. Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) Κεφαλλ. Πελοπν. (Ἀνδρίτσ. Λακων. Μάν. Μεσσ. Ὀλυμπ.) Χίος κ.ά. *βαρ'κός* Εὐβ. (Στρόπον.) Ἡπ. Θεσσ. Κρήτ. Λέσβ. Μακεδ. (Βελβ. Σισάν.) Πελοπν. (Τριφυλ.) κ.ά. *βαρ'κός* ὁ, Ἡπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) *βάρ'κος* Ἡπ. *βαρικό* τό, Βιθυν. Εὐβ. (Ὀρ.) Μέγαρ. Πελοπν. (Ἀνδρούς. Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Μάν.) *βαρ'κὸ* Ἡπ. Κέρκ. Μακεδ. (Βλάστ. κ.ά.) Πελοπν. (Ἀνδρίτσ. Καλάβρυτ. Κλουτσινοχ. Κορινθ. Ὀλυμπ. Σουδεν. Τρίκκ. Φεν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ. Λεπεν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαρὺς* καὶ τῆς καταλ. -*ικός*. Τὸ *βάρ'κος* πιθανῶς κατὰ τὸ *βοῦρκος*.

1) Ὁ ἔχων πολλὴν ὑγρασίαν, ὕδατα στάσιμα καὶ γενικώτερον τελματώδης, ἐλώδης, ἐπὶ ἐδάφους ἐνθ' ἄν.: *Βα-*

ρικός τόπος Μεσσ. Ὀλυμπ. *Βαρικό* χωράφι Αὐλωνάρ. Κονίστρ. Βιθυν. Ὀλυμπ. *Βαρικό* ἀβέλι Κεφαλλ. Συνών. *βαρικούσιος*, *βαρικόδιος*, *βαρικότοπος*. 2) Οὐσ.

α) Τόπος ἔχων πολλὴν ὑγρασίαν, βαλτώδης ἐνθ' ἄν. Συνών. **βαρική*, *βαρικοτόπι*, *βαρικότοπος*. Ἡ λ. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Βαρικό*, *Βαρ'κὸ* καὶ *Βαρικά*, *Βαρ'κὰ* ὡς τοπων. πολλαχ. β) Τόπος εὐφορος Κεφαλλ. Κρήτ. γ) Χῶμα βαρὺ λευκὸν ἢ ἐρυθρὸν Μέγαρ.

βαρικοτόπι τό, ἀμάρτ. *βαρ'κουτόπ'* Μακεδ. (Βλάστ.) Στερελλ. (Ἀράχ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαρικότοπος*.

Βαρικός 2 α, ὃ *ιδ.*

βαρικότοπος ὁ, Πελοπν. (Μεσσ.) κ.ά. *βαρ'κότοπος* Πελοπν. (Μαζαίικ.) κ.ά. *βαρ'κότοπος* Θεσσ. (Μηλ.) Μακεδ. (Βλάστ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαρικός* καὶ τοῦ οὐσ. *τόπος*.

Βαρικός 2 α, ὃ *ιδ.* Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Θεσσ. (Μηλ.)

βαρικούσιος ἐπίθ. Δλουκοπ. Ποιμεν. Ρούμελ. 191—Λεξ. Βλαστ. 292.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαρικός*.

Βαρικός 1, ὃ *ιδ.*: *Βαρικούσια* χωράφια.

βαρικοφέρνω Πελοπν. (Μεσσ.) *βαρ'κοφέρνω* Λεξ. Αἰν. *βαρ'κουφέρνω* Στερελλ. (Ἀρτοτ. Λεπεν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαρικός* καὶ τοῦ ρ. *φέρνω*.

Βαρικήζω, ὃ *ιδ.*, ἐνθ' ἄν.: *Βαρ'κουφέρν'* τοῦ *χουράφ'* Ἀρτοτ.

βαρικόχορτο τό, Κέρκ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαρικός* καὶ τοῦ οὐσ. *χόρτο*.

Τὸ φυτὸν λύθρον τὸ ἐλικτὸν (*lythrum flexuosum*) τῆς τάξεως τῶν λυθρωδῶν (*lythraceae*), τὸ λυσιμάχιον ἢ λύτρων τοῦ Δισκορίδου (4, 3) τὸ φυόμενον «ἐν ἐλώδεσι τόποις καὶ παρὰ τὰ ὕδατα». [**]

βαρικόδιος ἐπίθ. Πελοπν. (Κόκκιν. Παππούλ. Πυλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαρικός*.

Βαρικός 1, ὃ *ιδ.*: *Βαρικόδιο* χωράφι.

βαρικώνω ἀμάρτ. *βαρ'κώνω* Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ.)—Λεξ. Αἰν. *βαρ'κόνου* Στερελλ. (Λεπεν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαρικός*.

Βαρικήζω, ὃ *ιδ.*, ἐνθ' ἄν.: *Βαρ'κώνει* ὁ τόπος Ἀργυρᾶδ.

βαρικότω ἐπίθ. Πελοπν. (Μεσσ.) *βαρ'κωτός* Πελοπν. (Κόκκιν. Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαρικός* καὶ τῆς καταλ. -*ωτός*.

Βαρικός 1, ὃ *ιδ.*: *Βαρικότως* τόπος Μεσσ. *Βαρ'κωτό* χωράφι Κόκκιν.

βαρίσκω Ἀπουλ. Κρήτ. *βαρίστω* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαρῶ* καὶ τῆς καταλ. -*ίσκω*. Ἡ λ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. Πβ. Γ 358 (ἔκδ. ΣΞανθοῦδ.) «βαρίσκει καὶ πληγώνει». Τὸ *βαρίστω* ἐκ τοῦ παθητικοῦ ἄορ. *ἐβαρίσθηκα*. Πβ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 286.

1) Ἐχω βάρος Ἀπουλ. 2) Πληγώνω Κρήτ.: «Ὅλο'ς τὸν ἴδιο δόπο τοῦ βαρίσκου». || Ἄσμ.

Ἀχι, πῶς ἐβαρίστηκα σὲ τόπο ποῦ δὲ γαίῳ,

γιατροὶ δὲ μὲ γιατρεύουνε κι ὀγλήγορα ποθαίνω.

Καὶ ἀμτβ. πληγώνομαι: «Ὅλο σκοδάφτω καὶ βαρίσκω».

βάρκα ἡ, κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Τραπ.) *βάακα* Σαμοθρ. Γενικ. *βαρκός* Πελοπν. (Λακων. Μάν.) κ.ά. Πληθ. *βαρκάδες* Μεγίστ. Μύκ.

Τὸ μεσν. οὐσ. *βάρκα*, ὃ ἐκ τοῦ Λατιν. *barca*. Ὁ πληθ.

βαρκάδες καθὼς κυρὰ-κυράδες, μάννα-μαννάδες κττ.

1) Λέμβος, ἀκάτιον κοιν.: Ἄσμ.

Βάρκα θέλω ν' ἀρματώσω | μὲ σαράντα θυὸ κουπιὰ κοιν. Συνών. βαρκί. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Σῦρ. 2) Μικρὸν ἱστιοφόρον πλοῖον Πόντ. (Τραπ.) β) Ποσότης ὅσην χωρεῖ μία λέμβος Μεγίστ. Μύκ. Πόντ. (Τραπ.) κ.ά.: Ἐφόρτωσεν δύο βάρκας λεφτοκάρ' (λεπτοκάρουον) Τραπ. || Ἄσμ.

Πουλ-λί μου, κάμε γύρισμα, πουλ-λί μου, κάμε στρέμ-μα. —Τσαί πῶς νὰ κάμω γύρισμα τσαί πῶς νὰ κάμω στρέμ-μα, ποὺ ῥίξαν ἀουπάνω μου πέντε βαρκάδες χῶμα; (μοιρολ.) Μεγίστ. Συνών. βαρκαδῆς, βαρκαῆς, καϊ-κῆς. 3) Εἶδος κολυμβήματος Προπ. (Πάνορμ.) 4) Εἶδος γυναικείου ὑποδήματος (διὰ τὴν σημ. πβ. Πολυδ. 7, 93 «τὰ δὲ πλοῖα καὶ ἀκάτια ὀνομάζει Ἀριστοφάνης εἶδος ὄντα γυναικείων ὑποδημάτων») Λεξ. Αἰν. 5) Παιδιά καθ' ἣν δύο παῖξται συμπλέκουν τὰς χεῖράς των ὀπισθάγκωνα καλῶς, ὥστε νὰ ἐνοῦνται τὰ νῶτα, κατόπιν δὲ κύπτει ὁ εἰς, ὅτε αἰωρεῖται ὁ ἄλλος, τοῦτο δὲ ἐπαναλαμβάνεται ἀμοιβαίως (ἡ ὀνομασία ἐκ τῆς ὁμοιότητος πρὸς τοὺς κλυδωνισμοὺς τῆς βάρκας) Ἀθῆν.: Κάνουμε-παίζουμε τὴν βάρκα.

βαρκάδα ἡ, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρκα καὶ τῆς καταλ. -άδα (II).

Λεμβοδρομία σύννηθ.: Φρ. Πάω βαρκάδα.

βαρκαδῆς ἡ, ἄνδρ. Θράκ. (Σηλυβρ.) Μεγίστ. Σκίαθ. Χίος κ.ά.—Λεξ. Δημητρ. βαρκαδὲ Δ.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ θέματος τοῦ βαρκάδες πληθ. τοῦ οὐσ. βάρκα καὶ τῆς καταλ. -ῆς.

Βάρκα 2 β, ὁ ἰδ.: Μὲν βαρκαδῆς ξύλα.

βαρκαδῆς ἡ, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαρκάδα καὶ τῆς καταλ. -ῆς.

Ἡ ἀμοιβή τοῦ βαρκάρη. Συνών. βαρκαῆς.

βαρκαῆς ἐπίθ. Κύνθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρκα.

Ὁ ἐπιβιβασθεὶς εἰς πλοῖον πρὸς ἀναχώρησιν.

βαρκαδῶρος ὁ, Πελοπν. (Κορινθ. Μάν.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρκα καὶ τῆς καταλ. -δῶρος.

Λεμβοῦχος ἐνθ' ἄν.: Ἐμαθε καὶ γυρίζει 'ς τοῖς ταβέρναις σὰ δούς βαρκαδῶρους Μάν. Συνών. βαρκαῆς 1, βαρκολόγος.

βαρκάκι τό, σύννηθ. βαρκαῆς βόρ. ἰδιώμ. βαρκάτσι Μύκ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρκα καὶ τῆς καταλ. -άκι.

1) Μικρὰ λέμβος. Συνών. βαρκαῖσα, βαρκοπούλλα, βαρκοῦλλα, βαρκοσυλλάκι, βαρκοσυλλάκι. 2) Ἐξάρτημα τῆς ραπτομηχανῆς περικλεῖον τὸ πρὸς ραφὴν νῆμα (ἡ σημ. ἐκ τῆς ὁμοιότητος τοῦ σχήματος) σύννηθ.: Βάζω κλωστή 'ς τὸ βαρκάκι.

βαρκαρίζω Κύπρ. βαρκαρίζω Κύπρ. βαρκαρίζω Κύπρ. γαρκαρίζω Κύπρ. ἄρκαρίζω Κύπρ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Κατατρώχομαι ἀπὸ βαρεῖαν νόσον, κατάκειμαι βαρέως ἀσθενής: Ἐδεῖ πολ-λὸν τῶν πρὸς γαρκαρίζει τὸ 'ἐν μπορεῖ νὰ συχωρεθῇ (ν' ἀποθάνῃ).

βαρκαῆς ὁ, κοιν. βαρκαῆς βόρ. ἰδιώμ. Θηλ. βαρκαῆσσα πολλαχ. Πληθ. βαρκαῆς Λέσβ. Μακεδ. (Ἀρν. Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρκα καὶ τῆς καταλ. -ῆς.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

1) Λεμβοῦχος κοιν. Συνών. βαρκαδῶρος, βαρκολόγος. 2) Θηλ. βαρκαῆσσα, ἡ σύζυγος τοῦ βαρκάρη πολλαχ.

βαρκαῆς ἡ, Βιθυν. Κρήτ. βαρκαῆς Πόντ. βαρκαῆς Δ.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρκα καὶ τῆς καταλ. -ῆς.

Βάρκα 2 β, ὁ ἰδ.

βαρκαῆς τό, βαρκαῆς Λυκ. (Λιβύσσ.) βαρκαῆς Ἀμοργ. Θήρ. Κάρπ. Νίσυρ. Πελοπν. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρκα.

Βάρκα 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Πάει μὲ τὸν βαρκαῆ 'ς τὴν πέρα μερὰ Λιβύσσ. || Παροιμ.

Ἐδὼ καράβια χάνονται κ' ἐσεῖς βαρκαῆς ποῦ πάτε; (ἐπὶ τοῦ ἐκτιθεμένου εἰς κινδύνους ἀνωτέρους τῶν δυνάμεων τοῦ ἢ ἐπὶ τοῦ φροντίζοντος περὶ ἐλαχίστων ἐν περιπτώσει μεγάλης καταστροφῆς) Πελοπν. || Ἄσμ.

Ποῦ πάς, καράβι, νὰ σταθῇ χωρὶς βαρκαῆς ποῖς; Νίσυρ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κάρπ.

βαρκαῆς τά, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρκα καὶ τῆς καταλ. -ῆς.

Βαρκαδῆς ἡ, ὁ ἰδ.

βαρκαῆς Πόντ. (Ἀμισ. Κεραι. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ μεσν. βαρκαῆς=ύλακτῶ. Πβ. Δουκ. ἐν λ.

Κραυγάζω, φωνάζω γοερῶς: Βαρκαῆς τὸ μωρόν. Βαρκαῆς ἄμωρ γαρκαῆς (ταῦρος).

βαρκαῆς τό, Πόντ. (Κοτύωρ.) βαρκαῆς Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) βαρκαῆς Πόντ.

Ἐκ τοῦ ρ. βαρκαῆς.

Γοερὰ κραυγή. Συνών. βαρκαῆς.

βαρκαῆς ὁ, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρκαῆς.

Βαρκαῆς, ὁ ἰδ.

βαρκαῆς ἡ, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρκα καὶ τῆς καταλ. -ῆς.

Βαρκαῆς 1, ὁ ἰδ.

βαρκαῆς τά, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βάρκα καὶ καῖκι.

Λέμβοι καὶ ἱστιοφόροι: Ἄσμ.

Νὰ φέρν' ἀμάξι τὸ κερί κι ἀμάξι τὸ λιβάνι καὶ μὲ τὰ βαρκαῆς νὰ κουβαλῶ τὸ λάδι.

βαρκαῆς ὁ, Πελοπν. (Λακων. Λογγ. Μάν. Μάναρ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρκα καὶ τῆς καταλ. -λόγος.

Βαρκαῆς 1, ὁ ἰδ.: Ἄσμ.

Καράβια μου, βαρκαῆς μου, καλοὶ μου βαρκαῆς, κι ἄμ' ποῖ'στε γιὰ τὰ Γιάννενα κι ἄμ' ποῖ'στε γιὰ τὴν Πόλι; Μάναρ.

βαρκαῆς ἀμάρτ. βαρκαῆς ἄνδρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρκα καὶ τῆς καταλ. -λόγος.

Πλέω μὲ βάρκαν: Ἡ βαρκαῆς οὐλὴ τὴ νύχτα. || Φρ. Βαρκαῆς τὸ ἔρχεται (ἔρχεται μὲ βάρκαν).

βαρκαῆς ἡ, σύννηθ. βαρκαῆς Μακεδ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάρκα καὶ τῆς καταλ. -πούλλα.

Βαρκαῆς 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἐμαθα, κυρά μ', πῶς ἔχεις | βαρκαῆς καὶ γαρκαῆς Προπ. (Κύζ.)